

Ny arbetstidslag införs nästa år

Förslaget till ny arbetstidslag föreslås träda i kraft den 1 juli 2005. De nya bestämmelserna skall tillämpas från och med den 1 januari 2007 om arbetsgivaren den 30 juni 2005 och därefter är bunden av ett kollektivavtal som reglerar arbetstidsfrågor.

Lagen kommer att medföra vissa tillägg som har sin grund i EG-direktivet om arbetstid (93/104/EG). Tilläggen gäller sammanfattningsvis:

- Minst 11 timmars dygnsvila
- Högst 48 timmars veckoarbets-tid i genomsnitt på 4 månader
- Högst 8 timmars nattarbetspass i genomsnitt på 4 månader

Ändringarna innebär också ett förtydligande av lagens så kallade EG-spärrar (vilka säger att kollektivavtal inte får innebära mindre förmånliga regler för arbetstagarna än vad som följer av arbetstidsdirektivet). • pa

Arbetsbrist kontra personliga skäl

I målet AD 2004 nr 52 var frågan uppe om arbetsbrist var grund för uppsägning trots att tvist om uppsägning av personliga skäl pågick.

Arbetsdomstolen kom i målet fram till att uppsägning av arbetstagen befanns ha skett på den grund som arbetsgivaren uppgivit – det vill säga arbetsbrist – trots att uppsägningen föregåtts av strandade förhandlingar om uppsägning av personliga skäl bara några månader tidigare. Då arbetsbrist ansågs ha förelegat saknade det betydelse att arbetsgivaren även velat säga upp arbetstagen av personliga skäl. • pa

Vill du också ha
vårt nyhetsbrev?
Beställ det på
www.nordiclax.se

Använd ditt varumärke – annars kan det hävas

En varumärkesregistrering kan vara en stor tillgång i företaget, även om den inte syns i balansräkningen. Dessutom är tillgången "evig" så länge förnyelseavgifterna betalas och bidrar till att höja företagets värde vid en försäljning.

► För att kunna exploatera varumärkena optimalt gör företaget klokt i att låta registrera de varumärken som används och värda dessa väl.

Viktigt att komma ihåg är att det finns ett användningstvång för varumärkesregistreringar. Syftet med användningstvånget är att motverka formalregistreringar av varumärken som inte faktiskt används och inte heller

är avsedda att användas inom överskådlig tid.

Det finns dock inte något krav på omedelbar användning av varumärket, men varumärket måste senast börja användas inom fem år från det att registreringsförfarandet avslutats.

Tvånget regleras i Sverige i varumärkeslagen, men motsvarande regler finns även internationellt. En konkurrent kan väcka talan vid domstol och kräva att varumärkesregistreringen hävs helt eller i vissa delar om inte innehavaren till varumärkesregistreringen har börjat använda märket inom femårsperioden för de varor eller tjänster det är registrerat för. Sådana

tvister är relativt vanligt förekommande.

En färsk hovrättsdom slog nyligen fast att femårsperioden först börjar löpa när invändningsförfarandet är över och beslutet vunnit laga kraft. Man kan nämligen inte "ropa hej" i och med PRV:s registreringsbeslut, eftersom utomstående ges möjlighet att invända mot registreringen inom en tvåmånaders period från det att registreringen publicerats.

Välkommen att vända dig till oss för frågor om varumärken. Vi hanterar alltifrån varumärkesansökningar i Sverige och utomlands till andra frågor såsom licensavtal.

camilla bång berg, advokat

Nya regler för patent- och licensavtal

I samband med att nya konkurrensregler trädde ikraft i EU den 1 maj i år antog kommissionen även en ny förordning för avtal om tekniköverföring, det vill säga patent- och licensavtal, avtal om know-how, och/eller licensavtal om upphovsrätt till programvara.

► I förordningen anges under vilka förutsättningar ett avtal kan undantas från förbudet mot konkurrensbegränsade avtal.

Förordningen kommer att få stor betydelse för hur bland annat licensavtal utformas i framtiden eftersom ett licensavtal som inte är förenligt med förordningens

bestämmelser kan anses vara ogiltigt då det medför allt för ingripande konkurrensbegränsningar.

En nyhet i förordningen är det så kallade taket för marknadsandelar. För att ett licensavtal ska omfattas av förordningen får parternas marknadsandel på berörda marknader inte överstiga 20 procent om det är ett avtal mellan konkurrerande företag och

30 procent om det är ett avtal mellan företag som inte är konkurrenter.

I förordningen finns en svart lista som redovisar de avtalsklausuler som anses utgöra särskilt allvarliga konkurrensbegränsningar. Licensavtal som innehåller svart-

listade klausuler omfattas inte av förordningen och kan därmed anses vara ogiltiga. En klausul som till exempel direkt eller indirekt syftar till att fastställa försäljningspriser eller begränsa produktionen är förbjuden och leder till att ingen del av avtalet omfattas av förordningen. Den svarta listan är dock mindre omfattande för avtal mellan icke-konkurrenter jämfört med avtal mellan konkurrenter.

Även om den nya förordningen trädde i kraft den 1 maj så behöver existerande licensavtal inte vara i linje med den nya förordningen förrän den 31 mars 2006. Detta gäller dock givetvis endast under förutsättning att de är i linje med den tidigare gällande förordningen.

my dahlén, jur kand

ny juridik

Ägarförändring – har ni ordning och reda?

Många företag står i dag inför en försäljning alternativt ett generationsskifte. Olika kreativa upplägg och möjligheter finns, och de lär bli flera med tanke på skattelättnaderna för holdingbolag och tänkt slopande av arvs- och gåvoskatten.

► Hur, när och på vilket sätt är ofta en fråga som ägnas mycket tankemöda. Men frågan rörande vad det är som ska överlåtas blir ofta föremål för uppmärksamhet när väl beslutet om försäljning alternativt generationsskifte är fattat.

Det finns anledning att förbereda bolaget inför en ägarförändring långt innan frågan ens är aktuell. Företagaren måste ställa

sig frågan hur han ska ta bolaget ifrån att vara en ordnad källa till försörjning till att bli sin och sin familjs kapital och pension.

Det som är ”skatteeffektivt” ur ett småföretagarperspektiv är inte alltid värdehöjande, det som är värdebyggande ur småföretagets perspektiv är hämmande och otydliggör verksamheten.

Distributörskanaler och avtal kan visa sig utgöra en hämsko för en framtida försäljning och så vidare. Värdet i bolaget ligger kanske i ett varumärke som visar sig inte vara skyddat.

Företag som genomgått en

genomlysning (en så kallad due diligence) har oftast lärt sig mycket av processen. Det finns dock alltid en risk att om den görs av en tänkt köpare så orkar inte organisationen annat än att

låta sig säljas. Det finns därför skäl att göra en egen genomlysning av bolaget omfattande bolagsformalia, genomgång

av kommersiella avtal, anställningsavtal, lokalfrågor, immateriella rättigheter (varumärken, patent med mera). Allt för att bygga och förpacka det mervärde som ni som företagare vill komma åt.

ab-skolan

anders j bergkvist, advokat

Skärpta regler kring finansiell rådgivning

Den 1 juli i år trädde en ny lag om finansiell rådgivning i kraft. Lagen, som gäller i konsumentförhållanden och är tvingande till konsumentens förmån, innebär i korthet att kraven på finansiella rådgivares kompetens skärps.

► För att lagen ska vara tillämplig förutsätts att det föreligger ett uppdragsförhållande mellan rådgivaren och den enskilde konsumenten.

Lagen gäller vid så kallad placeringsrådgivning och främst då rådgivning avseende aktier, fondandelar och optioner. Lagen omfattar därutöver placering i livförsäkringar. Reglerna ålägger näringsidkare som erbjuder finansiell rådgivning att tillse att den som utför rådgivningen har tillräcklig kompetens, att dokumentera vad som förekommit vid rådgivningstillfället och att lämna ut dokumentationen till konsumenten. Därutöver har näringsidkaren att iaktta god

rådgivningssed och att med tillbörlig omsorg ta till vara konsumentens intressen. I vissa fall innebär det att näringsidkaren till och med är skyldig att avråda från åtgärder som inte är lämpliga för konsumenten.

Den kritik som hittills kommit riktas mot den nya lagen är de svårigheter som ligger i att dra gränsen mellan personlig finansiell rådgivning och sådan generell information som lämnas i samband med marknadsföring och försäljning. Lagen gäller alltså inte när rådgivning ges till en större

krets av personer i till exempel massmedia.

Ett företag som inte uppfyller kraven i lagen kan tvingas att upphöra med verksamheten. Konsumenten har också rätt till skadestånd för ekonomisk skada som kan uppstå till följd av värdslös rådgivning. Den felaktiga rådgivningen måste reklameras inom skäligen tid efter det att konsumenten upptäckte eller talan om skadestånd måste väckas inom tio år från rådgivningstillfället.

anders kinntorph, advokat

Drogtester prövas inte i Europadomstolen

Europadomstolen har beslutat att inte ta upp målet angående drogtester vid Oskarshamns kärnkraftverk. Målet rörde en städerska som ansåg att svenska staten kränkt hennes rätt till skydd för sitt privatliv sedan Arbetsdomstolen givit arbetsgivaren rätt att med jämna mellanrum kalla henne till drogtest. Europadomstolen anser att drogtesterna inte utgjorde en kränkning av städerskans mänskliga rättigheter enligt artikel 8 i konventionen. • pa

Telia fällt för ensidig prishöjning

Företag får inte höja priset eller på andra sätt ensidigt ändra avtalsvillkor under pågående bindningstid, utan giltiga skäl.

► Det slog Marknadsdomstolen helt nyligen fast i en dom mot Telia Internet Services. Bolaget hade i sina standardavtal om bredband förbehållit sig rätten att ändra villkor och höja priset för tjänsten under den fasta bindningstiden, vilket bolaget därefter också utnyttjade mot de anslutna konsumenterna.

Telia anförde till sitt försvar att klausuler där justering sker utan krav på godkännande från kunden, är vanligt förekommande inom branschen.

Vidare argumenterade Telia för att branschförhållandena med snabba förändringar avseende produkter och tjänster jämte ökade kostnader samt den hårda konkurrenssituationen kräver att en tjänsteleverantör har möjlighet att förändra villkoren i avtalen.

Marknadsdomstolen höll inte med, utan anser att Telias ensidiga förbehåll att göra villkorsändringar under sådan tid då konsumenten inte har möjlighet att säga upp avtalet, medför att en rimlig balans mellan avtalsparterna rubbas och måste anses oskäligt.

Marknadsdomstolen baserar domslutet på lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden och förbjöd Telia att höja priset eller på andra sätt ensidigt ändra avtalsvillkoren till nackdel för konsumenten, om det inte föreligger giltiga skäl som anges i avtalet.

camilla bång berg, advokat